

Skatteudvalgets besøg hos OECD 29. – 31. januar 2012 Skadelig skattepraksis, skattekonkurrence og skattely

OECD har sine rødder i Marshall-planen, hvor USA støttede genopbygning af Vest-europa og til gengæld forudsatte, at de europæiske lande skulle arbejde sammen. Det skete i Organisation for European Economic Cooperation (OEEC). Da Marshall-planen var afsluttet i 1960, fortsatte samarbejdet i OECD med USA, Canada og 18 europæiske stater - herunder Danmark - som medlem.

I dag har OECD 31 medlemsstater plus en række observatørstater.

På skatteområdet har OECD det overordnede formål at bidrage til at skabe globalisering, som skal være til fordel for alle, gennem udvikling og fremme af effektiv og sund skattepolitik, som skaber vækst og giver regeringer muligt for at yde bedre velfærd til deres borgere. Arbejdet skal sætte regeringer i både medlemsstater og ikke-medlemsstater i stand til at forbedre udformningen og anvendelsen af deres nationale skattesystemer, at fremme samarbejde og koordinering mellem dem på skatteområdet og at fjerne barrierer for international handel og investering.

Arbejdet på skatteområdet ledes af Committee on Fiscal Affairs. Arbejdet sker i en række arbejdsgrupper (Working Parties).

Udveksling af oplysninger til brug i skattesager

OECD har et mål om, at samarbejde mellem skattemyndigheder i forskellige lande skal forbedres. I takt med at personer og selskaber i forskellige lande arbejder sammen, er det også nødvendigt, at skattemyndighederne i disse lande arbejder sammen.

OECD-modellen til dobbeltbeskatningsaftaler har derfor en artikel om udveksling af oplysninger til brug i skattesager. OECD-modellen er en anbefaling til udformningen af en dobbeltbeskatningsaftale mellem to lande.

Efter artiklen har de to landes skattemyndigheder pligt til informationsudveksling efter anmodning. Når det ene lands myndigheder anmoder det andet lands myndigheder om oplysninger, har myndighederne i det andet land pligt til at sende oplysningerne til myndighederne i det førstnævnte land. Myndighederne i anmoder-landet

kan dog kun bede om oplysninger, som de ikke selv kan fremskaffe, og de skal begrundes, hvorfor de beder om oplysningerne – fisketure er ikke tilladt. Hvis myndighederne i det anmodede land ikke allerede har de anmodede oplysninger, skal de fremskaffe oplysningerne fra personer og selskaber i dette land.

Artiklen giver også mulighed for andre former for udveksling af oplysninger.

En anden måde er *spontan* informationsudveksling. Hvis skattemyndighederne i et land kommer i besiddelse af oplysninger, som de skønner kan være af interesse for skattemyndighederne i det andet land, kan disse oplysninger videresendes til myndighederne i det andet land, selv om de ikke har anmodet om dem.

En tredje mulighed er, at skattemyndighederne i et land *automatisk* – det vil sige systematisk og med faste intervaller – sender oplysninger til det andet lands myndigheder om betalinger til personer, som er hjemmehørende i det andet land. Automatisk informationsudveksling omfatter såkaldte masseindtægter såsom rentebetalinger, lønindtægter, pensionsudbetalinger mv. Et lands myndigheder kan kun deltage i automatisk informationsudveksling om betalinger fra landet, hvis de virksomheder, der foretager betalingerne, indberetter betalingerne til landets myndigheder. I praksis forudsætter det også elektronisk behandling af oplysningerne og dermed anvendelse af skatteydernumre (cpr. mv.).

Artiklen giver desuden mulighed for, at repræsentanter fra det ene lands myndigheder kan være til stede, når det andet lands myndigheder foretager en undersøgelse hos en person eller et selskab i det andet land.

Et land har dog ikke pligt til at give oplysninger eller udføre forvaltningsakter i strid med dets lovgivning eller praksis, eller give oplysninger, som ville afsløre forretningshemmeligheder eller strider mod almene interesser.

Tidligere medførte denne undtagelse, at lande med bankhemmelighed kunne afslå at udveksle bankoplysninger.

OECD og Europarådet udarbejdede i 1980'erne en multilateral bistandskonvention, som omfattede udveksling af oplysninger vedr. alle former for skatter og afgifter. Alle medlemslande i de to organisationer kunne underskrive konventionen. Konventionen gav pligt til informationsudveksling efter anmodning, og den gav hjemmel til spontan og automatisk informationsudveksling samt tilstedeværelse af udenlandske embedsmænd ved skatteundersøgelser mv. Der var også en undtagelse, så lande med bankhemmelighed kunne afslå at udveksle bankoplysninger.

De senere års udvikling har medført, at undtagelsen for bankhemmelighed i informations-artiklen i OECD's model til dobbeltbeskatningsaftaler er ophævet. Det samme er sket i OECD og Europarådets bistandskonvention.

Desuden er OECD og Europarådets bistandskonvention blevet åbnet, så alle lande – også lande, der ikke er medlem af disse organisationer – kan blive omfattet af konventionen.

Skadelig skattepraksis

Globaliseringen, herunder afviklingen af barrierer, og den teknologiske udvikling giver bedre muligheder for investering på tværs af landegrænserne. Det medfører også risiko for, at et land kan tiltrække investeringer fra andre lande ved særlige gunstige skatteregler bl.a. via selskabsskatten, der kun gælder for ny-etablerede virksomheder, som udelukkende ejes af udlændinge eller som udelukkende har transaktioner med udlændinge.

Når et land afgrænser skattebegunstigelsen, så den ikke medfører et tab af skatteprovenu vedr. virksomheder, som ejes af indlændinge eller som har transaktioner med indlændinge, viser det, at skattebegunstigelsen er skadelig for andre lande.

Det var især farligt, når skattebegunstigelsen omfattede finansiell virksomhed, der er særligt mobil og let kan flyttes fra land til land.

Skadelig skattekonkurrence kan medføre et kapløb mellem landene om at tilbyde de gunstigste skatteregler, men kun på afgrænsede områder.

Skattekonkurrencen kan også siges at være unfair, idet den ikke omfatter indkomster, der ikke er mobile. Det kan medføre, at skatten på andre indkomster må sættes op, f.eks. for lønindtægter eller indkomst af fast ejendom.

OECD (og EU) indledte i slutningen af 1990'erne projekter, som skal imødegå, at landene har særlige skatteordninger, som medfører en lavere beskatning i forhold til de almindelige regler, og som er afgrænset fra den nationale økonomi (ring fenced).

OECD's projekt om skadelig skattepraksis omfatter både medlemslande og ikke-medlemslande. I praksis er arbejdet indtil videre koncentreret om at få orden i eget hus, inden man forsøger at få ikke-medlemslande til at opgive skadelige skatteordninger.

Skatteinformationsaftaler med skattely-lande

En form for skadelig skattepraksis består i, at visse lande og områder har bankhemmelighed. Det giver udenlandske bankkunder sikkerhed for, at de kan placere indkomst, som de har holdt skjult for deres hjemlands skattemyndigheder, i banker i disse bankhemmeligheds-lande.

I OECD-regi blev der opstillet en liste over lande og skattemæssigt selvstændige områder (jurisdiktioner) med bankhemmelighed og en stor finansiell sektor, der var rettet mod udenlandske kunder. Jurisdiktionerne på denne (sorte) liste blev

opfordret til at afgive en erklæring til OECD om, at de var villige til samarbejde med udveksling af oplysninger til brug i skattesager. Jurisdiktioner, som erklærede sig villig til samarbejde, blev flyttet til en grå liste. Nogle OECD-lande og nogle samarbejdsvillige jurisdiktioner udarbejdede en standard for skatteinformationsaftaler. Når samarbejdsvillige jurisdiktioner har indgået mindst 12 skatteinformationsaftaler, bliver de slettet fra den grå liste. Nu er der ingen jurisdiktioner på hverken den sorte eller grå liste.

Standardaftalen er især tænkt anvendt mellem OECD-lande og lande og områder uden for OECD, der ikke har et fuldt udbygget indkomstskattesystem. Standardaftalen indebærer bl.a., at de lande og områder, som indgår sådanne aftaler, skal bistå hinanden med udveksling af oplysninger efter anmodning og om nødvendigt først indhente oplysninger, der findes på deres territorium. Den pligtige informationsudveksling omfatter især oplysninger fra banker og andre pengeinstitutter samt oplysninger om ejerskab til selskaber og andre juridiske personer og personsammenslutninger.

Danmark har siden 2007 indgået i alt 36 aftaler om informationsudveksling på grundlag af denne standardaftale med vigtige finansielle centre. 21 af disse aftaler er i kraft pr. 1. november 2011.

Efter at G 20 havde støttet OECD-projektet, blev arbejdet flyttet over i en ny organisation Global Forum on Transparency and Exchange of Information. Forummet har eget sekretariat og hjemmeside: www.oecd.org/tax/transparency. Alle jurisdiktioner er velkomne til at deltage i forummet, der pr. 1. november 2011 har 105 medlemmer.

Forummet skal overvåge sikre, at alle lande og områder lever op til standarden. Det sker ved en peer review af lovgivning og administration i de lande og områder, der er medlem af Global Forum, og i de jurisdiktioner, som ikke (endnu) er medlem af forummet, men som er relevante finansielle centre eller skattely. Det undersøges først, om den undersøgte jurisdiktion har den nødvendige lovgivning, herunder aftaler, til udveksling af oplysninger (fase 1). I anden omgang undersøges det, om der i praksis udveksles oplysninger (fase 2).

Danmark har gennemgået sin Peer Review i 2010, og rapporten om Danmark blev 4. februar 2011 oversendt til Folketingets Skatteudvalg (alm. del – bilag 124, 2010/2011). Rapporten indeholder nogle anbefalinger til Danmark, bl.a. om ejerskabsoplysninger.